

האגף הכלכלי
Department of Economics
القسم الاقتصادي

כ"ג כסלו תשע"ה

15 דצמבר 2014

הוועדה לצמצום השימוש במזומן
סיכום דיון מיום 29 בדצמבר 2013

משתתפים: הראל לוקר, עירית מנדלסון, משה אשר, פול לנדס, רז נורי, אור סופר, יהודה שפר, ערן יעקב, איילת מינסטר, רונן נסים, נדים עבוד, ספי זינגר, רני נויבר, תמר ולדמן, אמיר ברקן, בתיה הררי

הראל לוקר:

צמצום השימוש במזומן והמעבר לאמצעי תשלום מתקדמים חשוב למלחמה בהון השחור. עלתה שאלה מה קורה אם האיסור הפלילי על שימוש במזומן יכנס לתוקף טרם קיומן של חלופות מניחות את הדעת. בהקשר זה יש להבטיח את היכולת לתת מענה לאוכלוסיות שאין להן חשבון בנק, או שעובדות רק עם מזומן על רקע תרבותי.

טענה 1: יש פלח של מוגבלי חשבון (כ-300,000 אלף איש) שלא יוכל להשתמש במזומן ולא יהיה בידיהם תחליף בדמות דביט אמיתי.

תשובה - רשות המסים מוכנה לפתרון הבא: במקרה בו לקוח מזדהה כלקוח עם מוגבל, הוא יוכל לשלם בעסקאות עד 20,000 ₪ במזומן בסכום הגבוה מהמגבלה. מנפיק החשבונית יציין על גבה שהתשלום התקבל במזומן. והלקוח יקבל חשבונית בה יפורט שמו והאופן בו שולמה העסקה.

טענה 2: הכנסת משטר איסור השימוש במזומן בעסקאות ללא קיום חלופת דביט ראויה עשויה לייקר את העסקאות.

תשובה – חלופת הדביט קיימת השאלה כעת היא שאלת המחיר. יעשה מאמץ להקדים ככל הניתן את הפעולות להוזלת הדביט ולהנגשתו לכלל האוכלוסייה.

האגף הכלכלי
Department of Economics
القسم الاقتصادي

שיחת טלפון עם יואל נווה - מנכ"ל בנק הדואר:

(פרט בפני הוועדה את תנאי הנפקת כרטיסים פריפייד ונטען/נטען מזוהה וכן את התנאים לפתיחת חשבון בבנק הדואר):

- כרטיס פריפייד מונפק ע"י בנק הדואר בסכום של עד 1000 ₪ בכרטיס לא מזוהה ועד 10,000 ₪ בכרטיס מזוהה. בסכומים שמעל 1,000 ₪, בשל שיקולי ניהול סיכונים, לא מנפיקים כרטיס הנקוב בש"ח. על כרטיס במט"ח המגבלה בנקודת זמן היא 2,000 אירו או 2,500 דולר.
- כרטיס לא מזוהה עד 1000 ש"ח הינו חד פעמי ולא מאפשר משיכת מזומן בכספומט.
- כרטיס מזוהה מעל 1000 ₪ הינו עם קוד סודי שמאפשר טעינה בכספומט (ATM), מחירו 27 ₪. כל טעינה עולה 20 ₪. כרטיס שקלי שמיועד לשימוש בישראל מעל 1000 ₪ מחייב לגבות עמלות גבוהות שיצדיקו את מחיר ההמרה ממט"ח בכל עסקה.
- עמלת המנפיק – כרטיסים הנטענים במט"ח מחויבים בעת הטעינה בעמלת מנפיק בגובה של 0.8% מסכום הטעינה.
- במסגרת ההסדרים הקיימים היום בין ש.ב.א, בנק הדואר וישראלכרט, קיים כרטיס חיוב (ישראלכרט דיירקט) שמאפשר למשוך כמה כסף שיש בחשבון, מחירו: 4.85 ₪ לחודש, שנגבה ע"י קבוצת ישראלכרט ועוד סכום לכל משיכת מזומן. הלוקוח מחויב מיידית. סליקת בעל העסק – כמו כרטיס אשראי.
- לעניין העברת החיוב בדביט לבעל העסק - לב הבעיה היא במחזור הסליקה בש.ב.א. בישראל, בגלל שהמנפיק גם סולק ההתחשבות נערכת ביום מסוים אחת לחודש – כך נבנו ההסדרים בניהם.

סיכום:

- הדיון המסכם במליאת הוועדה יתקיים ב 29/12
- בדיון המסכם נאשר את כלל ההמלצות שהוצגו על ידי תתי הצוותים. יש לקבל נתונים מדויקים על האלטרנטיבות העומדות לרשות האוכלוסיות השונות ולפרט אותן.
- ההמלצות הסופיות יכללו גם את מנגנוני הביצוע בכל הקשור להפחתת עמלות הסליקה בכרטיסי הדביט, אספקת כרטיס דביט ללא עלות למחזיק (בטווח המידי עד כניסת הכרטיס החכם), המעבר לכרטיס חכם (דביט וקרדיט באותו הכרטיס), קריטריונים ומנגנון האישור לנשמ בכיר וכד'.
- טרם הדיון המסכם יופץ לחברי הוועדה גאנט מעודכן להמשך תהליך העבודה (כתיבת דו"ח הביניים וההמלצות, פרסום להערות הציבור, עדכון דו"ח הביניים לדו"ח סופי, הבאה לאישור הממשלה) - המטרה להגיע לממשלה בסוף חודש ינואר.